

Ny bok från MRRS!

Medborgarrättsrörelsen i Sverige har skapat en antologi utifrån temat "Medborgaren och rättssystemet". Boken belyser både en mängd missförhållanden i rättssystemet – utifrån en medborgerlig och frihetlig synvinkel – och kommer med konstruktiva förslag till förbättringar. Boken är ett måste för alla medborgare som dels vill få en inblick i de brister som faktiskt finns i vårt rättssystem – och som när som helst kan drabbas av dem – och dels får ett underlag för att hjälpa till att väcka opinion för de förändringar som så uppenbart behöver göras i vårt rättssystem. Medlemmar i MRRS kan köpa boken till ett rabatterat pris på www.nordberghs.net (gå till ">>webbshop")

Ur förordet:

"Någon måste ha förtalat Josef K., ty utan att han hade gjort något ont blev han en morgon häktad.

- Vem är ni? frågade K. och satte sig halvvägs upp i sängen. Mannen besvarade inte frågan utan sade bara:
- Ni ska inte lämna rummet. Ni är häktad.
- Häktad?" sade K. För vad då?
- Det är inte mitt uppdrag att säga er det. Jag har gått för att meddela er och att se till att ni stannar kvar i ert rum."

Ovanstående är hämtat från början av Frans Kafkas bok *Processen*. Romanen (skriven ca 1914–1915, publicerad postumt 1925) handlar om Josef K., en till synes vanlig och framgångsrik banktjänsteman som en morgon oväntat blir arresterad – utan att få veta vad han anklagas för. Trots att han tillåts gå till jobbet och leva sitt liv som vanligt, svävar en diffus rättsprocess ständigt över honom.

Josef K. försöker förstå vad som händer. Han försöker få kontakt med domare, advokater och andra personer inom rättssystemet, men möts bara av byråkratisk förvirring, absurda regler och hemlighetsfulla myndigheter. Ju mer han försöker försvara sig, desto mer intrasslad blir han i systemets oändliga labyrinter.

Kafkas roman har blivit en symbol för hur den lilla människan fastnar i ett rättssystem som han inte begriper och där allt vad rättskänsla och rättssäkerhet för den enskilde medborgaren är som bortblåst. Tursamt nog har vi inte ett sådant system i Sverige på en generell basis. Däremot kan i enskilda fall – vilket framgår av några exempel i denna bok – den som kommit i kläm i rättssystemet och hamnat i en rättsbyråkrati som upplevs som omöjlig att rå på, känna igen sig i personen K:s upplevelse av total maktlöshet.

Sanningen är att misstag bevisligen begås i rättssystemet där oskyldiga både anhålls och döms felaktigt (och då i bästa fall får upprättelse) eller döms hårt för saker som i upplysningens- och yttrandefriheten namn *borde* vara lagliga (som att få kritisera förtryckande symboler som hijab eller burka i offentlig miljö) och inte släpas inför domstol för det, som nu bevisligen sker.

MEDBORGAREN OCH RÄTTSSYSTEMET

EN ANALYS UTIFRÅN ETT FRIHETLIGT
MEDBORGARPERSPEKTIV

Att grova brottslingar och våldsmän ska sitta bakom lås och bom är det, tursamt nog, ingen diskussion om. Inte heller om att de flesta som döms för svåra vålds- eller gängrelaterade brott får en behandling av åklagare och domstolar som regelbundet tillgodoser rättssäkerhetens krav.

Men hur är det med "vardagsbrotten" eller brott eller anklagelser om brott eller förselser som rör grundläggande rättigheter som äganderätten och yttrandefriheten eller de notoriskt svårbevisade sexualbrotten? Och hur är det med jakt- och skattebrotten? Kan vi i dessa fall räkna med en "fair trial"? Kan vi räkna med starka spärar mot dåligt underbyggda både häktningar och domar som kan ruinera enskilda medborgares liv? Finns det verkligen rättssäkerhet när det i praktiken förekommer fall där relevanta argument, rättsfrågor eller bevisning helt eller delvis hålls utanför domstolsprövningen och inte ges möjlighet att påverka utgången? Gäller verkligen lagen lika för alla i Sverige? Och till slut, finns det en "aktivism" inom domstolarna som inte borde finnas där om vi hade oväldiga åklagare och domare som åtalade och dömde både efter proportionalitetsprincipen, sunt förnuft, evidensbaserad bevisföring och utifrån insikten att nämnda tjänstemän inte ska ge sig in och ta politisk ställning i komplexa frågor inom vars domäner de varken har kunskap eller jurisdiktion?

Dessa och sammanhängande frågor tas upp till analys i denna antologi, skriven av i ämnet profilerade och insatta skribenter och författare. Svaren som ges på nämnda frågor kan säkert förvåna en del. Många akuta problem läggs i dagen som måste adresseras för att vi på allvar ska kunna kalla Sverige för en väl fungerande frihets- och medborgartillvärd rättsstat.

Led allmänheten alla helvetets kval före 1950?

Frågan i rubriken är uppenbart retorisk. Det finns inga data eller rimliga antaganden som säger att den frihetliga lagstiftning, med respekt för äganderätten enligt urminnes hävd, som fanns före 1950 skulle ha varit plågsamt för svenska folket i gemen och än mindre att den skulle vara farlig för "naturen" på något sätt. Tvärtom; de allra flesta, som inte var uttalade kommunister eller socialister, såg denna starka äganderätt som självklar, rätt och rimlig.

Det finns ingen brist på friluftsområden

Vi lever i ett land med en enormt lång kustlinje och med en enormt antas sjöar där stat och kommun hade och har alla möjligheter att skapa nationalparker, friluftsområden och badplatser för att säkra allmänhetens tillträde till naturliv, bad och fiske. Behovet för allmänheten att traska omkring på andras strandtomter är en fiktion och i grunden inget annat än en funktionssocialistisk politisk konstruktion och har aldrig haft stöd varken i det allmänna rättsmedvetandet eller grundläggande dokument om äganderättens betydelse för ett frihetligt samhälle.

Eroderingen började 1950

Och när infördes strandskyddsregleringen? Och hur såg det ut innan funktionssocialisterna satte tänderna i egendomsrätten vid vattendrag? Enligt följande.

Det svenska strandskyddet infördes 1950 genom en kunglig förordning som gav länsstyrelser möjlighet att meddela tillfälligt strandskydd i områden med högt exploateringsstryck. Detta var alltså inte ett rikstäckande skydd.

Före 1950 gällde följande:

Markägaren hade full rådighet över stranden.

Strandlinjen tillhörde fastighetsägaren och kunde användas för:

- byggnation (bostad, brygga, bodar etc.)
- inhägnad
- avstyckning
- privat nyttjande utan krav på fri passage

Det enda som begränsade äganderätten var:

- allmänna vattenområden (statlig ägo utanför strandlinjen)
- sedvanliga regler om farleder och fiskerätt

Men någon generell rätt för allmänheten att vistas längs privata stränder fanns inte. "Allemansrätten" existerade sedvanerättsligt (plocka bär och svamp i skogen), men:

- den omfattade inte någon särskild rätt till stränder
- den gav inte rätt att passera nära hus, tomter, bryggor eller sjöbodrar
- den gav inte hinder mot att markägaren uppförde byggnader vid strandlinjen

Att bygga en sommarstuga eller sjöbod på eller vid strandlinjen var juridiskt oproblematiskt fram till mitten av 1900-talet.

Begreppet "sjötomt" var okomplicerat

Det fanns inga zoner där tillstånd krävdes. En sjötomt var helt enkelt en tomt vid vattnet, och ägaren kunde disponera den fullt ut.

Ergo:

När strandskyddet blev generellt 1974 innebar det ett radikalt brott med tidigare ordning och innebar ett mycket långtgående intrång i äganderätten.

- markägaren kunde inte längre bygga på sin egen strand
- staten lade beslag på en passagezon
- allemansrätten fick företräde framför privat äganderätt
- dispens blev beroende av myndighetsbedömningar och senare av länsstyrelsernas överprövning

I Europakonventionstermer är strandskyddet ett typiskt exempel på ett "control of use of property" (P1-1 EKMR) – alltså en reglering av användningen utan expropriation, men med långtgående effekter. Och vad är definitionen på funktionssocialism? Just det. En reglering av användningen av en egendom som i praktiken innebär att den privata äganderätten genom regelverk, snarare än regelrätt socialisering, upphävs i sina viktigaste beståndsdelar; brukande- och förfoganderätten samt hemfriden.¹

¹ "Låt oss i stället beröva våra nuvarande kapitalister [som fastighetsägare] en efter en av deras äganderättsfunktioner, så att de om några decennier står kvar formellt som kungar, men reellt som mer eller mindre

När man betraktar det som beskrivits ovan i ljuset av de tämligen modesta krav på reformer av strandskyddet från de politiker som betraktar sig som "borgerliga", inser man hur långt den socialistiska och statliga propagandan trängt in även i själar som man trodde kunde stå emot.

Ovanstående redogörelse borde få fler att inse att vi självklart måste återgå till den lagstiftningen som fanns före 1950. Allt annat är ovärdigt ett frihetligt samhälle.

Och som sagt friluftsområden och badplatser, i den mån det behövs fler, är en enkel sak för stat och kommuner att ordna utan att hävda funktionssocialismens (>>länk) nödvändighet visavi den privata äganderätten.²

"Allemansrätten", Carlesjö och den stora bluffen

Fritidsutredningens sekreterare, Gunnar Carlesjö hävdade 1940 att deftersom naturalster inte fanns uppräknade i Åverkansparagraferna skulle detta tolkas som att en "alle mans rätt" låg till grund för såväl beträdande av annans mark som rätten att förse sig med dessa alster. Det finns dock inget stöd i äldre lagtext eller dömande för denna tolkning.

Carlesjö konstaterar efter utvecklingar och krumbukter att några friluftreservat efter amerikansk modell inte behövs, Sverige har ju en sedvanerätt som gäller alla och överallt [sic]. Att upplysa om detta behöver inte kosta staten något alls.

Som Gunnar Wiktorsson skriver:

"Det är en i sanning märklig sedvanerätt denna "alle mans rätt" som Carlesjö beskriver, när varken allmänhetens representanter i riksdagen, markägare eller allmänhet känner till att den existerar och att det finns "skäl att undersöka, vilken omfattning denna rätt har och av vad natur den är"³

maktlösa symboler för en förgången tid."

– Gunnar Adler-Karlsson: *Funktionssocialism* (1967)
² Denna och nedanstående text är hämtad från boken "Medborgaren och rättssystemet", Nordberghs förlag, 2026.

³ *Den grundlagsskyddade myten*, Ratio, 1996.

Leif V. Erixell ordf. i MRRS, Medborgarrättsrörelsen i Sverige.

Domare och polischefer bör utses i val

Ett demokratiskt rättsväsende kräver jury, ett system där det är framlottade medborgare som avgör skuldfrågan i domstol. Att det i en fungerande demokrati inte kan vara som idag – att några av kommunfullmäktige utsedda nämndemän, plus en domare, både avgör skuldfrågan och dömer.

I ett rättsväsende med jury avgörs skuldfrågan, skyldig eller icke skyldig, av framlottade medborgare. Faller slumpen på dig, är du skyldig att infinna dig för urval till en jury, precis som för värnplikt. Innan juryn får sin slutgiltiga sammansättning av normalt 12 medlemmar utses personer som kan vara jäviga. Åklagaren och försvarsadvokaten presenterar sina bevis för och emot inför juryn och det hela leds av en domare. En ny jury lottas fram för varje domstolsprövning.

När det är en jury som avgör skuldfrågan kommer var och varannan medborgare att under sitt liv sitta i en sådan, kanske flera gånger, och därmed få en grundlig insyn och en grundlig utbildning i vårt rättsväsende, och i den ordning som krävs för att processen ska vara både rättvis och rättssäker.

Efter förra valet fick vi en ny regering. Ur våra röster, på ett av åtta olika partier som tog sig till riksdagen, kom det ett antal överenskommelser, som t.ex. Tidöavtalet.

Tyvärr är sambandet mellan sådana avtal, vad riksdag och regering gör, vilka personer de tillsätter, och hur du och jag röstade mycket oklart. En regering bildas. Regeringen tillsätter Riksåklagaren, Rikspolischefen och de svenska domarna. För domarna sker detta genom en liten krumbukt som ska få oss att tro att tillsättningsarna inte riktigt är så politiska som de faktiskt är.

Var är insynen?

Regeringen utser numera inte domarna direkt utan tillsätter istället sju ledamöter i Domarnämnden. Ytterligare två ledamöter ska representera allmänheten. Dessa tillsätts av... riksdagen. Samma riksdag som tillsatt eller åtminstone tolererat regeringen.

Vad är din insyn som medborgare? Obefintlig. Hur många väljare röstade 2022 utifrån vilka två ledamöter som riksdagen skulle kunna tänkas tillsätta i Domarnämnden? Hur många röstade 2022 utifrån vilka tingsrättsdomare som tillsatts under den senaste mandatperioden? Inga alls är svaret på de två sista frågorna.

Det finns ett demokratiskt alternativ till detta system. Tingsrättsdomare, lokala åklagare och kommunpolischefer kan och bör tillsättas via personval. De ska vidare, i ett demokratiskt Sverige, väljas på valdagar som inte på något sätt sammanfaller med andra valdagar. Väljarna ska i en de-

mokrati kunna beakta så tydligt avskilda frågor som möjligt. Exempelvis kan de väljas för fem år åt gången, med valdagar som är utspridda på alla årets söndagar utom jul och nyår, mellan oktober och juni månad.

Mot vad jag just föreslagit invände en åklagare att ”om jag som åklagare tillsätts av väljarna så kan jag inte vara objektiv”. Men det existerar ingen objektivitet i mänskliga ting. Kunde vi människor vara objektiva skulle de 950 åklagarna hos Åklagarmyndigheten, inklusive Riksåklagaren, kunna tillsättas via någon formel, via säg en åklagarexamen.

Den icke-existerande objektiviteten

Om det existerade objektivitet i mänskliga ting så skulle vi i Sverige inte ha någon justitieminister, åtminstone inte för att hantera rättsväsendet. Oväldiga och objektiva tjänstemän skulle istället sköta det.

I verkligheten har både åklagare och poliser stora frihetsgrader beträffande vilka brott de ska koncentrera sig på och i hur de ska sköta sina sysslor. Vi kan som medborgare notera att det inte är varje slagsmål som resulterar i ett över 500 sidor långt förundersökningsprotokoll, som var fallet för A\$AP Rocky.

Det är vidare få ostraffade 69-åringar som likt Karl Hedin blir gripen av 30 poliser ur den nationella insatsstyrkan och sitter häktad i 31 dagar för en mycket osäker misstanke om tjuvjakt på varg.

Både poliser och åklagare, skulle, om de vore personvalda, tvingas prioritera i enlighet med vad deras väljare anser vara viktigt. Kanske väljarna anser att polisen ska fortsätta göra enkla, mekaniska saker, som att bötfälla fortkörare. Kanske önskar de hellre se till att blinkers används för att svänga och att stopplikt respekteras. Kanske väljarna anser att noll procent uppklärningsfrekvens för cykelstölder, och den låga dito för våldtäkt, rån och inbrott är områden som bör prioriteras. Kanske

ett område plågas av gängaktivitet, något som väljarna vill se åtgärdat.

För både tingsrättsåklagare och kommunpolischefer skulle väljarna alltså ställa stora krav på att prioriteringarna görs i medborgarnas intresse.

Något nära nog omvänt skulle med stor sannolikhet gälla för personvalda tingsrättsdomare. 30 000 åskådare på en fotbollsmatch kräver absolut oväld från domaren. På samma sätt skulle väljarna troligen kräva oväld från tingsrättsdomare. Samma

brott ger då samma straff. Hänsyn till ålder skulle troligen nästan helt upphöra. Mängdrabatterna skulle i stort sett avskaffas. Tio brott ger då tio gånger straffet för varje enskilt straff, upp till mycket höga sammanlagda straff.

Ett dysfunktionellt system

Den för oss medborgare ogenomträngliga straffmätningen, där domaren idag, efter dom, med guldväg avgör vad ett straff faktiskt ska bli, skulle nästan avskaffas. I äldre lag, i mycket hög grad formad av medborgarna, stod straffet i lagtexten. Det skulle inte bli fråga om mycket till straffmätning.

Det är vidare endast tack vare att politiker, intellektuella och jurister på sina kamrars lyckats överta vårt rättsväsende som något så dysfunktionellt kunnat införas som det system vi haft sedan 1960-talet.

För att kandidera till dessa tjänster bör troligen krävas juristutbildning, kanske med någon extra specialisering, plus några år av relevant erfarenhet. Det krävs också övervakande organ så att det garanteras att det i Sverige döms efter svensk lag. I systemet måste ingå hårda straff för den åklagare, polischefer eller domare som missköter sin gärning. I det nya mångkulturella Sverige måste den domare som dömer efter, eller ens tar hänsyn till någon form av klanrättvisa, romsk rättvisa eller främmande rätt som sharia, bestraffas med mycket långa fängelsestraff. Sådant oskick är värre än ett grovt brott; det vore en perversion av det svenska rättsväsendet.

Här har inte behandlats hur tillsättningen av högre domare, åklagare och polischefer bör demokratiseras, något som blir föremålet för en kommande krönika.¹

Erik Lidström

¹ Denna text är i redigerad form hämtad dels från MRRS nya bok *Medborgaren och rättssystemet* och har även publicerats i bulletin.u

Nordea stängde bankkonto – då rasade livet samman

Citat från realtid.se:

”Det som utlöste allt var en till synes enkel försäljning. Michael Fridebäck, som pendlar mellan Sverige och Cypern, skulle sälja en vattenskoter. En köpare hörde av sig och ville lägga handpenning, men inga pengar kom in.

Strax före påsk kontaktade köparen honom igen och erbjöd sig att föra över pengarna direkt. Michael lämnade ut sitt kontonummer. Den kontakten triggade senare bankens beslut.”

Läs mer om fallet [här](#)>>

Brev till finansmarknadsministern

Med anledning av det uppenbart gravt missförhållande som det innebär att bankerna utan rättslig prövning kan gå in och stänga ned kunders bankkonton har MMRS tillskrivit finansmarknadsminister Niklas Wykman. Kopia på brevet bifogas.

Fler fall...

Efter en fastighetsaffär värd 242 miljoner kronor står Södertäljeföretagaren Andreas Nayis utan fungerande bankkonto. Fallet har [väckt debatt](#) om bankernas möjlighet att stänga konton – samtidigt vill Finansinspektionen se förändringar i regelverket, rapporterar LT.

Finns det en etniskt profilerande komponent i detta baserat på gängkriminellas etnicitet/efternamn? Det kan inte uteslutas. Det som är helt klart är att bankerna tack vare påtryckningar från politiken tenderar att bli lätt hysteriska och stänger ned ”allt som rör sig”.

”Enligt Andreas Nayis har en farlig och fördomsfull logik vuxit fram i Södertälje. Han menar att personer med utländsk bakgrund som lyckas ekonomiskt ofta möts av misstänksamhet från myndigheter och riskerar att betraktas som kriminella enbart på grund av sin framgång.”

Lös mer om fallet [här](#)>>

Stockholm 2026-03-06

Till: Finansmarknadsminister Niklas Wykman, regeringskansliet

Ärende: nedstängning av bankkonto utan rättslig prövning

Vi kräver att regeringen omgående inför åtgärder som hindrar banker från att stänga bankkonto och BankID innan ärendet avgjorts i domstol.

Bankkonto och BankID är en nödvändighet utan vilket det inte går att leva i Sverige annat än som hemlös och tiggare.

Det är häpnadsväckande att det får gå till på detta sätt i Sverige. Det finns många dokumenterade fall.

Ett aktuellt fall som ministern kan ta del av finns på nättidningen Realtid.: ["Nordea stängde kontot – då föll livet samman"](#).

Vi utgår från att en frihetlig regering med medborgerlig rättssäkerhet i fokus agerar utan dröjsmål för att åtgärda detta uppenbara missförhållande.

Med vänlig hälsning

Leif V Erixell
Ordf. i MRRS

Adress
MRRS/Erixell
Tunvägen 6
170 68 Solna

Webb
www.mrrs.se

E-post
info@mrrs.se